COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 7.6.2022
COM(2022) 256 final

RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU

Al șaisprezecelea raport anual, pe 2021, privind punerea în aplicare a asistenței Uniunii în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 389/2006 al Consiliului din 27 februarie 2006 privind crearea unui instrument de sprijin financiar în scopul de a încuraja dezvoltarea economică a comunității cipriote turce

RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU

Al șaisprezecelea raport anual, pe 2021, privind punerea în aplicare a asistenței Uniunii în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 389/2006 al Consiliului din 27 februarie 2006 privind crearea unui instrument de sprijin financiar în scopul de a încuraja dezvoltarea economică a comunității cipriote turce

1. INTRODUCERE

Regulamentul (CE) nr. 389/2006 al Consiliului[1] („Regulamentul privind ajutorul") reprezintă baza pentru asistența acordată comunității cipriote turce (CCT) și prevede raportarea anuală către Consiliu și Parlamentul European.

2. PROGRAMAREA AJUTORULUI

În perioada 2006 – sfârșitul anului 2021, a fost programată suma de 623 milioane EUR pentru operațiuni efectuate în temeiul Regulamentului privind ajutorul. Suma angajată în decembrie 2021 pentru programul anual de acțiune pe 2021 a fost de 30,7 milioane EUR[2]. Cadrul financiar multianual (CFM) pentru perioada 2021-2027 a oferit programului o perspectivă multianuală, asigurând o finanțare anuală stabilă. Cu toate acestea, programul de asistență are caracter excepțional și tranzitoriu, scopul acestuia fiind de a pregăti și a facilita, după caz, aplicarea integrală a acquis-ului comunitar în zonele Republicii Cipru în care guvernul Republicii Cipru nu exercită un control efectiv, după găsirea unei soluții la problema cipriotă, iar atât Regulamentul privind ajutorul, cât și Regulamentul nr. 2020/2093 al Consiliului[3] de stabilire a CFM permit o revizuire în cazul reunificării.

3. MECANISME DE PUNERE ÎN APLICARE

Programul este pus în aplicare în zonele din Republica Cipru în care guvernul Republicii Cipru nu exercită un control efectiv și în care aplicarea acquis-ului este suspendată temporar în temeiul Protocolului 10 la Tratatul de aderare. Asistența este pusă în aplicare prin gestiune directă și indirectă.

Comisia acționează într-un context politic, juridic și diplomatic unic. Acordarea acestei asistențe nu implică recunoașterea în zone a unei alte autorități publice decât Guvernul Republicii Cipru. Pentru punerea în aplicare a programului sunt necesare măsuri ad-hoc, cu respectarea, în același timp, a principiilor bunei gestiuni financiare. În condiții normale, în cadrul programelor de ajutor finanțate de UE, acordurile încheiate cu guvernele beneficiare stabilesc cadrul juridic pentru furnizarea asistenței. În ceea ce privește asistența pentru CCT, nu pot fi încheiate astfel de acorduri. Gestionarea și atenuarea riscului inerent intră în responsabilitatea Comisiei, iar

[1] Regulamentul (CE) nr. 389/2006 al Consiliului din 27 februarie 2006 privind crearea unui instrument de sprijin financiar în scopul de a încuraja dezvoltarea economică a comunității cipriote turce și de modificare a Regulamentului (CE) nr. 2667/2000 al Consiliului privind Agenția Europeană pentru Reconstrucție (JO L 65, 7.3.2006, p. 5).

[2] Decizia de punere în aplicare a Comisiei din 13 decembrie 2021 privind adoptarea unui program de acțiune pentru comunitatea cipriotă turcă pentru anul 2021 [C(2021) 8905].

[3] Regulamentul (UE, Euratom) 2020/2093 al Consiliului din 17 decembrie 2020 de stabilire a cadrului financiar multianual pentru perioada 2021-2027 (JO L 433I, 22.12.2020, p. 11).

măsurile adoptate includ monitorizarea intensivă a contractelor și acordarea de sprijin pentru beneficiari, condiții de plată revizuite și o abordare atentă a utilizării garanțiilor bancare. Programul de asistență include un sprijin semnificativ acordat sub formă de granturi, pentru gestionarea cărora sunt necesare resurse considerabile.

Pentru a asigura impactul dorit, CCT trebuie să se angajeze pe deplin în pregătirea pentru punerea în aplicare a acquis-ului în perspectiva ridicării suspendării acestuia în conformitate cu Protocolul 10, după soluționarea problemei cipriote.

Echipa programului acționează prin intermediul Biroului UE de sprijin pentru program, situat în zonele din Nicosia care nu se află sub controlul efectiv al Guvernului Republicii Cipru. Reprezentanța Comisiei în Cipru găzduiește, de asemenea, reuniuni, seminare și conferințe de presă și comunică cu cetățenii ciprioți din toată insula, inclusiv cu privire la programul de ajutor. În plus, punctul de informare al UE (EU Infopoint), finanțat prin programul de ajutor, desfășoară o serie de acțiuni de comunicare și de asigurare a vizibilității, furnizând informații despre politicile, prioritățile și acțiunile UE în sprijinul CCT și promovând cultura europeană.

4. PUNEREA ÎN APLICARE ÎN PERIOADA DE RAPORTARE

4.1. Prezentare generală

Comisia continuă să pună în aplicare Regulamentul privind ajutorul, cu obiectivul general de a sprijini reunificarea. În cazul soluționării cuprinzătoare a problemei cipriote, Consiliul se va pronunța în unanimitate, pe baza unei propuneri a Comisiei, asupra adaptărilor care vor trebui aduse acestui regulament.

Acțiunile din 2021 au inclus continuarea unei serii de proiecte cu tradiție și de succes, cum ar fi bursele UE și măsurile de întărire a încrederii, în sprijinul Comisiei tehnice pentru patrimoniul cultural și al Comisiei pentru persoanele dispărute. O facilitate specifică a continuat să finanțeze inițiativele comisiilor tehnice bicomunitare.

Sprijinul acordat sub formă de granturi rămâne un element esențial al programului. Sectoarele economice esențiale care se pregătesc pentru o soluționare a problemei cipriote au beneficiat de o asistență sporită, prin proiecte orientate către sectorul privat, zonele rurale și dezvoltarea resurselor umane. Eforturile depuse au condus la îmbunătățiri tangibile în domeniul eradicării bolilor animalelor și al siguranței alimentare.

În aprilie 2021, Comisia a adoptat două acte juridice: Regulamentul (UE) 2021/591 de înregistrare a produsului Halloumi/Hellim în Registrul denumirilor de origine protejate și al indicațiilor geografice protejate (DOP) și Decizia (UE) 2021/586, care permite comercializarea produsului Halloumi/Hellim dincolo de linia verde cu condiția ca producătorii ciprioți turci să își alinieze standardele de producție la standardele UE privind sănătatea animalelor și siguranța alimentară. Începând cu 1 octombrie 2021, numai Halloumi/Hellim produsă în Cipru conform rețetei tradiționale poate fi introdusă pe piața UE utilizând această denumire. Ulterior, au fost lansate o serie de măsuri de sprijin pentru a contribui la punerea în aplicare a pachetului legislativ privind DOP Halloumi/Hellim în CCT.

Există încă diferențe considerabile în ceea ce privește capacitatea beneficiarilor de a pune efectiv în aplicare acquis-ul după soluționarea cuprinzătoare a problemei cipriote.

Cu toate acestea, CCT a continuat să înregistreze progrese importante într-o serie de domenii și înțelege mai bine provocările.

Una dintre problemele nerezolvate este construcția rețelei de canalizare din Famagusta, contractul pentru realizarea acestei lucrări fiind reziliat de Comisie în decembrie 2013. Litigiul cu fostul contractant a fost supus arbitrajului, procedura fiind încă în desfășurare. În paralel, a fost încheiat un contract pentru lucrările de remediere aferente, iar acestea au început.

Pandemia de COVID-19 a îngreunat punerea în aplicare a programului de ajutor. Comisia a continuat să se asigure că programul își îndeplinește obiectivele în pofida circumstanțelor, instituind măsuri de atenuare pentru a se asigura că proiectele pot continua fără obstacole. Un pachet de urgență a contribuit la furnizarea celor mai urgente consumabile medicale, a sprijinului economic pentru microîntreprinderi și IMM-uri și a asistenței de specialitate pentru CCT.

La sfârșitul anului, 191 de contracte erau în derulare în temeiul programului de ajutor.

4.2. Progresele înregistrate în realizarea obiectivelor

Obiectivul general al programului de ajutor este de a facilita reunificarea Ciprului prin încurajarea dezvoltării economice a CCT, cu accent special pe integrarea economică a insulei, pe îmbunătățirea contactelor dintre cele două comunități și a contactelor cu UE și pe activitatea de pregătire pentru punerea în aplicare a acquis-ului.

Activitățile întreprinse în 2021 sunt descrise mai jos, pentru fiecare obiectiv al Regulamentului privind ajutorul.

4.2.1. Obiectivul 1: Dezvoltarea și restructurarea infrastructurilor

Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD) a continuat să pună în aplicare „Facilitatea pentru infrastructura locală” (LIF) prin actualele acorduri de contribuție semnate cu Comisia, în numele Uniunii, în valoare totală de 23,4 milioane EUR. Facilitatea oferă sprijin pentru pregătirea și punerea în aplicare a investițiilor locale relevante în infrastructură. Pe lângă cele 13 proiecte semnificative sprijinite prin LIF, în 2021 s-a finalizat, de asemenea, o a treia cerere de propuneri optimizată pentru comunitățile locale, în urma căreia 4 noi proiecte beneficiază de finanțare prin LIF. În 2021, au început lucrările de construcție pentru Centrul de cooperare din Kormakitis și s-a semnat contractul de proiectare și de construcție pentru extinderea stației de epurare a apelor uzate din Morphou.

În sectorul apei, construcția noii conducte magistrale a Nicosiei (NNTS) a fost finalizată în noiembrie 2021. Proiectul a implicat construcția a 13 km de conducte de canalizare pentru transportul apelor uzate din zona Nicosiei către stația bicomunitară de epurare a apelor uzate din Nicosia, aceasta din urmă fiind, de asemenea, un proiect finanțat de UE și finalizat în 2013. Proiectul va reduce contaminarea apelor subterane și va proteja resursele comune de apă ale întregii insule.

Lucrările de remediere a rețelelor de canalizare din Famagusta au început în iulie 2021, când condițiile erau adecvate pentru punerea în aplicare efectivă a contractului.

Cele două contracte de lucrări modificate – o extindere a depozitului de deșeuri și o instalație de degazificare a depozitelor de deșeuri, care reprezintă în prezent o investiție de peste 4,5 milioane EUR în gestionarea deșeurilor solide – au avansat bine, în pofida pandemiei de COVID-19. Modificările au oferit posibilitatea de a produce până la 0,8 MW de energie electrică din surse regenerabile (colectarea, tratarea și

arderea gazului de depozit). Energia electrică produsă urma să fie utilizată pentru epurarea sustenabilă a apelor uzate de la depozitele de deșeuri (levigat) în instalația de epurare dată recent în exploatare.

Din păcate, beneficiarul nu a reușit să utilizeze nici depozitul de deșeuri și nici stația de epurare a levigatului astfel cum s-a prevăzut inițial. Deși a fost dată în exploatare în 2021, stația de epurare a levigatului a fost ulterior închisă și a rămas neutilizată timp de peste 10 luni. Acest lucru a condus în mod inevitabil la o deteriorare semnificativă a investiției. Comisia depune neîncetat eforturi pentru remedierea acestei situații și reluarea operării instalației.

Contractul de servicii de consolidare a capacităților a familiarizat comunitățile locale cu principiile economiei circulare în practicile de gestionare a deșeurilor. Au început lucrările de înființare a primei organizații non-profit care implementează răspunderea producătorului pentru reciclarea deșeurilor de ambalaje. În prezent, acest proces se apropie de finalizare. Ca parte a acestei inițiative, utilizarea nămolului de canalizare generat de epurarea apelor uzate din stația de epurare a apelor uzate din Nicosia a fost testată și pusă în practică cu succes de către fermierii locali.

În conformitate cu planul integrat de gestionare a deșeurilor solide finanțat de UE, granturile care ajută opt comunități locale să își îmbunătățească infrastructura de gestionare a deșeurilor sunt în faza finală de executare.

Capacitatea tehnică locală de monitorizare a calității mediului a fost consolidată datorită renovării rețelei de monitorizare a calității aerului și a înființării unui laborator de referință pentru calitatea apei și a combustibilului. Rețeaua de monitorizare a calității aerului, care a funcționat pe deplin pe parcursul anului 2021, furnizează în prezent măsurători pentru mai mulți poluanți din mai multe locuri.

4.2.2. Obiectivul 2: Promovarea dezvoltării sociale și economice

Programul de ajutor a continuat să acopere cele mai urgente nevoi identificate de sectorul sănătății pentru a combate pandemia de COVID-19 și a furnizat un pachet de urgență economică în valoare de 11 milioane EUR pentru a atenua impactul socioeconomic al acesteia.

Proiectul „Antreprenoriat inovator și dialog”, pus în aplicare împreună cu Organismul Irlandei de Nord pentru cooperarea cu teritoriile și țările de peste mări (NI-CO), a fost principalul mijloc de a contribui la combaterea efectelor economice negative ale pandemiei. O sumă totală de 7,2 milioane EUR a fost alocată pentru schema de granturi „Protejarea și crearea de locuri de muncă”, în temeiul căreia 86 de microîntreprinderi și întreprinderi mici de succes vor primi o finanțare cu valoarea maximă de 60 000 EUR.

În domeniul dezvoltării rurale, un proiect de asistență tehnică pentru servicii de consiliere agricolă a fost prelungit până în ianuarie 2024. Scopul său este de a sprijini fermierii ciprioți turci în punerea în aplicare a strategiei serviciilor de consultanță agricolă, care include furnizarea de consiliere, formare și consolidare a capacităților pentru consilierii locali.

Pentru a sprijini punerea în aplicare a pachetului legislativ privind DOP Halloumi/Hellim, a fost contractată în 2021 o intervenție esențială privind siguranța alimentară și pregătirea pentru situații de criză, în valoare de 3,1 milioane EUR. Proiectul de asistență tehnică urmărește să accelereze punerea în aplicare a unor standarde de igienă alimentară și de siguranță alimentară aliniate la cele ale UE în CCT

și să îmbunătățească gradul de pregătire pentru posibile crize legate de bolile animalelor.

În plus, în cadrul unui proiect de asistență tehnică pentru consolidarea capacităților de care dispun specialiștii veterinari pentru prevenirea, controlul și eradicarea bolilor animalelor a fost finalizat cel de al doilea exercițiu de prelevare de probe și testare pe scară largă a animalelor pentru bolile prioritare (bruceloză și tuberculoză). Comisia a furnizat teste de laborator, consumabile veterinare și servicii pentru prelevarea de probe și testarea animalelor. Au fost prelevate probe de la peste 6 100 de efective și peste 427 000 de animale (bovine, ovine și caprine) pentru a detecta animalele infectate și a le înlătura din ferme. Acest lucru a dus la scăderea prevalenței brucelozei în CCT.

Sprijinul UE a contribuit, de asemenea, la continuarea progreselor în ceea ce privește implicarea medicilor veterinari privați în prelevarea de probe și în testarea animalelor. De asemenea, au fost furnizate echipamente de laborator în valoare de aproape 500 000 EUR pentru a contribui la extinderea domeniului de aplicare și la îmbunătățirea fiabilității testelor efectuate în laboratoarele alimentare și sanitare.

În sectorul educației, un proiect de asistență tehnică privind îmbunătățirea predării și a învățării a contribuit la efectuarea unei analize a situației dezvoltării profesionale continue și a unei analize a utilizării tehnologiilor informației și comunicațiilor în CCT. Comisia continuă să își urmărească obiectivul pe termen lung de a alinia educația copiilor ciprioți turci la cele mai bune practici internaționale.

Proiectul în valoare de 1,1 milioane EUR de dotare a școlilor primare cu laboratoare de științe a fost finalizat. Mobilierul și echipamentele au fost livrate și instalate în 48 de școli primare. Un laborator mobil (un autobuz special echipat) a fost, de asemenea, livrat beneficiarului. Au fost organizate o serie de cursuri de formare practică pentru profesorii din învățământul primar care vor ține lecții în laboratoare. În paralel, a fost lansată o măsură de sprijin pentru a oferi îndrumare în legătură cu utilizarea eficace și durabilitatea laboratoarelor. Pregătirile au continuat pentru a furniza laboratoare școlilor gimnaziale.

Deși a fost ușor întrerupt de pandemia de COVID-19, proiectul privind dezvoltarea programei de învățământ pentru educația și formarea profesională a continuat în domeniile de educație profesională selectate, cu scopul de a îmbunătăți capacitatea de inserție profesională a tinerilor. Beneficiarii și-au exprimat în mod repetat satisfacția cu privire la activitățile proiectului și au cerut prelungirea acestuia cu încă 2 ani.

Programul de monitorizare economică realizat de Banca Mondială a continuat să ofere o analiză aprofundată, asistență tehnică și propuneri de îmbunătățire. Programul s-a axat pe analiza macroeconomică și dezvoltarea durabilă, pe mediul de afaceri și efectele comerciale ale reunificării, pe capacitatea de inserție profesională și competențe, cu un accent special pe autonomizarea economică a femeilor, precum și pe analiza aprofundată a aspectelor specifice ale producției agricole.

În domeniul statisticii, au fost semnate două contracte în 2021 pentru furnizarea de infrastructură informatică și de asistență tehnică, cu scopul de a îmbunătăți furnizarea de către întreprinderi a surselor de date administrative și gestionarea acestora. Aceste proiecte sunt completate de asistența specifică furnizată prin intermediul instrumentului de asistență tehnică și schimb de informații (TAIEX) al Comisiei și prin intermediul Băncii Mondiale. Proiectele fac parte dintr-o strategie mai amplă a UE de îmbunătățire a producției de statistici în CCT.

4.2.3. Obiectivul 3: Promovarea reconcilierii, măsuri pentru instaurarea unui climat de încredere și sprijinirea societății civile

Comisia pentru persoane dispărute (CPD), sprijinită prin programul de ajutor prin intermediul unui acord de contribuție încheiat cu PNUD, și-a continuat atât activitatea pe teren, cât și activitatea de laborator. Până la sfârșitul anului 2021, din totalul de 2 002 persoane dispărute, CPD a exhumat rămășițele a 1 184 de persoane. Dintre acestea, 1 023 au fost identificate genetic și au fost returnate familiilor lor. Pandemia și condițiile meteorologice extrem de calde au încetinit în mod semnificativ lucrările de excavare în 2021, ceea ce i-a determinat pe membrii CPD să continue să își pună în aplicare strategia de excavare de urgență în caz de evenimente neprevăzute.

În decembrie 2021, a fost semnat un nou acord de contribuție în valoare de 2,6 milioane EUR pentru a oferi finanțare pentru operațiunile CPD din 2022. În ansamblu, în perioada 2006-2021, UE a contribuit cu o sumă totală de peste 30 milioane EUR, ceea ce reprezintă 75 % din finanțarea totală pentru CPD din această perioadă.

Protecția patrimoniului cultural prin intermediul Comisiei tehnice bicomunitare pentru patrimoniul cultural (CTPC) a constituit în continuare un element esențial al măsurilor de reconciliere și de instaurare a unui climat de încredere care beneficiază de sprijin prin programul de ajutor, în 2021 fiind finalizate 18 proiecte. În total, pentru programul privind patrimoniul cultural s-au alocat aproximativ 22 milioane EUR din fondurile UE. Acest lucru a permis conservarea, susținerea din punct de vedere structural, protecția fizică sau restaurarea a peste 107 situri de patrimoniu cultural de pe insulă.

Facilitatea pentru sprijinirea comisiilor tehnice bicomunitare a continuat să apropie cele două comunități și să rezolve provocările cotidiene cu care se confruntă ciprioții. În pofida pandemiei, Comisia pentru cultură, mediu, educație și sănătate a pus în aplicare o serie de activități specifice.

După punerea în aplicare cu succes a unui program-pilot de burse bicomunitare de către United World Colleges (UWC), un nou acord a permis unui număr de 10 studenți ciprioți turci și 10 studenți ciprioți greci să înceapă în 2021 programul internațional de diplome de bacalaureat în diferite țări. Acțiunile puse în aplicare de UWC includ, de asemenea, activități intercomunitare de implicare a tinerilor și cursuri de scurtă durată menite să îi capaciteze pe tineri să aducă schimbări pozitive în societățile lor.

Sprijinul pentru societatea civilă a continuat în 2021. Spațiul civic, care oferă asistență tehnică pentru organizațiile societății civile, a continuat să contribuie la consolidarea capacităților organizațiilor societății civile, să promoveze un mediu favorabil pentru dezvoltarea societății civile și să stimuleze colaborarea în rețea, precum și acțiunile comune cu organizațiile societății civile cipriote grecești și cu alte organizații ale societății civile din UE. Componenta de cetățenie activă a spațiului civic, cunoscută și sub denumirea de „consolidare a implicării civice”, a fost revizuită și va sprijini acțiunile bazate pe drepturi ale organizațiilor societății civile și ale activiștilor.

În cadrul „Societății civile cipriote în acțiune VII”, au fost acordate în total 11 noi granturi, în special pentru organizațiile societății civile locale mai mici. Cea mai mare parte a proiectelor din cadrul cererii de propuneri anterioare și al cererii de propuneri pentru combaterea traficului de persoane au fost finalizate cu succes în 2021. Celelalte proiecte se află în faza finală de punere în aplicare. Beneficiarii granturilor care au depus cereri împreună cu parteneri bicomunitari au continuat să colaboreze cu omologii lor ciprioți greci.

În octombrie 2021, asociația Human Rights Platform (Platforma pentru drepturile omului) a început să pună în aplicare grantul său direct, finanțat de UE. Platforma va monitoriza și va raporta cu privire la combaterea traficului de persoane, la drepturile refugiaților, la drepturile persoanelor LGBTI+, la participarea părților interesate relevante, la condițiile de detenție și la dreptul de a nu fi supus torturii. De asemenea, aceasta va sprijini victimele și va consolida capacitățile societății civile în ceea ce privește aspectele bazate pe drepturi în general.

Prin intermediul schemei de granturi pentru comunitatea locală, s-a construit în Nicosia un adăpost pentru victimele violenței domestice. Proiectul a contribuit, de asemenea, la creșterea gradului de conștientizare și la simplificarea procedurilor de sprijin în CCT.

4.2.4. Obiectivul 4: Apropierea CCT de Uniunea Europeană

Începând cu anul universitar 2014-2015, gestionarea programului „Burse de studii în UE” a fost delegată Consiliului Britanic. Bugetul disponibil pentru ultima cerere de propuneri a permis finanțarea a 136 de burse de studii pentru anul universitar 2021-2022. Aceste burse îi sprijină pe studenți în primul an de studii universitare, pe absolvenții de studii universitare care sunt înscriși în programe de masterat sau doctorat, precum și pe cercetători și pe profesioniști care doresc să își dezvolte în continuare competențele lingvistice și profesionale în diferite țări ale UE.

Începând din 2007, au fost acordate aproximativ 2 000 de programe de granturi pentru a permite efectuarea de studii în peste 100 de instituții de învățământ din UE, implicând peste 100 de universități, acoperind 23 de țări de destinație din UE și oferind programe de formare cu privire la peste 20 de profesii diferite. Începând din 2022, Consiliul Britanic va fi înlocuit de Institutul Goethe în calitate de partener de implementare. A fost finalizat un acord cu Colegiul Europei cu privire la burse pentru cel mult trei ciprioți turci, cu condiția ca aceștia să îndeplinească criteriile de admitere.

Punctul de informare al UE, gestionat de Biroul UE de sprijin pentru program împreună cu Reprezentanța Comisiei în Cipru, a reușit să asigure un nivel ridicat de vizibilitate pentru UE în 2021 prin intermediul activităților sale atât în mediul online, cât și în mediul offline. Acesta a acoperit peste 20 de teme legate de UE, inclusiv egalitatea de gen, violența bazată pe gen, drepturile persoanelor LGBTI+, drepturile persoanelor cu handicap, dezinformarea, precum și securitatea și sănătatea în muncă. Pactul verde european a fost promovat prin webinare privind energia durabilă, eficiența energetică, prevenirea incendiilor, reducerea la zero a poluării, gestionarea deșeurilor și deșeurile de ambalaje.

Punctul de informare al UE a organizat 32 de evenimente, inclusiv o campanie online la scară largă dedicată Zilei Europei, precum și 79 de evenimente recurente, inclusiv o serie de concerte online, o prezentare a noilor limbi europene și ateliere artistice. Evenimentele au atras peste 15 000 de participanți. A fost inițiată și pusă în aplicare o campanie de informare la scară largă privind „un stil de viață sănătos pentru toți”. În fine, au fost produse 12 buletine informative și 9 infografice/publicații, 471 de produse de informare au fost distribuite și 289 de articole de știri și 11 spoturi TV au apărut în mass-media locală.

Traficul pe pagina de Facebook „Abbilgi” confirmă popularitatea de care s-au bucurat aceste activități, care au atras peste 2 000 de noi urmăritori în 2021, pagina ajungând astfel să fie urmărită în total de 22 812 persoane de la lansarea sa.

4.2.5. Obiectivele 5 și 6: Pregătirea comunității cipriote turce pentru introducerea și punerea în aplicare a acquis-ului

Instrumentul Comisiei de asistență tehnică și de schimb de informații (TAIEX) este utilizat pentru punerea în aplicare a obiectivelor 5 și 6 din Regulamentul privind ajutorul și, prin urmare, contribuie la pregătirea CCT pentru punerea în aplicare a acquis-ului în perspectiva ridicării suspendării acestuia odată cu intrarea în vigoare a unei soluționări cuprinzătoare a problemei cipriote.

Asistența a continuat în 2021 în 12 domenii principale sau „sectoare" ale acquis-ului. Sprijinul TAIEX s-a adaptat cu succes la mediul online, cu un interes sporit în aproape toate sectoarele. În total, au fost organizate 147 de evenimente TAIEX în 2021, ceea ce reprezintă o creștere foarte accentuată în comparație cu 49 de evenimente în 2020. Pe lângă activitățile TAIEX obișnuite, s-au depus eforturi pentru a dezvolta o bază de date cu toate textele juridice elaborate cu sprijinul TAIEX și pentru a îmbunătăți calitatea traducerii și a interpretării în CCT.

Experții TAIEX în domeniul sănătății au oferit asistență continuă ca parte a răspunsului la pandemia de COVID-19. Sprijinul s-a axat pe măsuri de depistare și de reducere a riscului de răspândire a bolii, în principal măsuri de sănătate publică, pe o strategie de testare eficace și pe planurile de vaccinare. Experții au contribuit, de asemenea, la consolidarea capacității laboratoarelor și la crearea unei rețele de notificare în materie de farmacovigilență în CCT.

TAIEX a acordat în continuare sprijin pentru schimburile comerciale desfășurate peste linia verde (Regulamentul 866/2004). Experții independenți mandatați de Comisie au reluat inspecțiile periodice privind cartofii, mierea și peștele proaspăt în 2021.

4.3. Execuția financiară (contracte și plăți)

4.3.1. Contractare

În 2021, Comisia a semnat angajamente juridice în valoare de 30 milioane EUR. Acest lucru înseamnă că întârzierile în ceea ce privește contractarea au fost eliminate, ținând seama de constrângerile umane și financiare, de lacunele în ceea ce privește gradul de pregătire pentru viitoarea punere în aplicare a acquis-ului și de sustenabilitatea proiectelor.

4.3.2. Plăți

Plățile efectuate în 2021 s-au ridicat la 38 milioane EUR (41 milioane EUR în 2020).

4.4. Monitorizare

Comisia este direct responsabilă de punerea în aplicare a majorității proiectelor (gestiune directă). Nivelul de monitorizare de către personalul Comisiei este foarte ridicat, incluzând contacte permanente cu contractanții, vizite la fața locului, reuniuni pe teren și reuniuni ale comitetelor de coordonare. Echipa de asistență pentru granturi (Grant Support Team – GST) a acordat asistență tehnică menită să sprijine în continuare Comisia în monitorizarea punerii în aplicare a contractelor de grant, oferindu-le totodată beneficiarilor de granturi asistență pentru aplicarea normelor UE în ceea ce privește execuția contractelor de grant, inclusiv a regulilor privind achizițiile secundare.

În plus, Comisia pune în practică o serie de contracte prin gestiune indirectă. Organismele de punere în aplicare precum PNUD, Consiliul Britanic și NI-CO

raportează Comisiei în conformitate cu acordurile-cadru respective. Comisia este implicată strâns în monitorizarea de zi cu zi a acestor acțiuni.

4.5. Audit și controale

Recomandările ultimului audit efectuat de Serviciul de Audit Intern în 2017 cu privire la mecanismele de control intern în domeniul achizițiilor publice au fost pe deplin puse în aplicare.

4.6. Evaluare

Proiectul de monitorizare axată pe rezultate a continuat să revizuiască acțiunile selectate și a asigurat activitățile de formare planificate cu privire la îmbunătățirea capacității de monitorizare internă a părților interesate relevante. Recomandările experților în monitorizarea axată pe rezultate în ceea ce privește relevanța, eficiența, eficacitatea și sustenabilitatea sunt în curs de integrare în acțiunile analizate, precum și în alte acțiuni.

Evaluarea la jumătatea perioadei a programului de ajutor a fost finalizată în 2021. Scopul acesteia a fost să furnizeze o analiză globală independentă și să colecteze dovezi cu privire la progresele înregistrate în perioada 2013-2018 în ceea ce privește obiectivele Regulamentului privind ajutorul. Raportul final a concluzionat că programul de ajutor poate fi considerat ca fiind extrem de relevant și, având în vedere circumstanțele specifice ale contextului CCT, ca fiind o inițiativă relativ de succes, cu o valoare adăugată europeană substanțială.

4.7. Informare, publicitate și vizibilitate

În total, în 2021 au fost implementate 394 de acțiuni de vizibilitate și comunicare, în principal online, din cauza restricțiilor impuse de pandemia de COVID-19. Pregătirile pentru broșurile privind sprijinul acordat de UE ca răspuns la pandemia de COVID-19 și privind dezvoltarea sectorului privat au avansat.

4.8. Consultări cu Guvernul Republicii Cipru

Au fost organizate reuniuni cu reprezentanți ai Guvernului Republicii Cipru, atât fizic, cât și online. Comisia continuă să se bazeze pe cooperarea guvernului pentru verificarea drepturilor de proprietate și pentru facilitarea lucrărilor comisiilor tehnice bicomunitare. Comisia are reuniuni periodice cu Reprezentanța Permanentă.

5. CONCLUZII

Comisia continuă să acorde asistență în conformitate cu Regulamentul privind ajutorul, cu scopul de a facilita reunificarea Ciprului prin încurajarea dezvoltării economice a comunității cipriote turce, prin acțiunile pe care le desfășoară în conformitate cu cele șase obiective ale Regulamentului privind ajutorul. În cursul anului 2021, asistența s-a axat în continuare pe domeniile care prezintă probleme specifice în ceea ce privește viitoarea conformitate cu acquis-ul.

Experiența dobândită cu ocazia asistenței acordate și maturitatea proiectelor vor fi luate în considerare în mod continuu în rundele de programare viitoare. Eforturile vor continua să se concentreze pe creșterea impactului asupra domeniilor prioritare prin acțiuni mai puține, dar mai ample.

Comisia este pregătită să aloce resurse, inclusiv prin programul de ajutor, pentru sprijinirea, în funcție de necesități, a negocierilor de soluționare a problemei cipriote sub auspiciile ONU.